

ПРИДНІПРОВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАН УКРАЇНИ І МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
ДІППРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Кіровоградська сесія
ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції

***«Придніпровські соціально-
гуманітарні читання»***

(Кіровоград 16 травня 2014 р.)

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАГАДОК ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В 5-7 КЛАСАХ

Капінус А. М. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ І УМОВИ ВИХОВАННЯ ДОБРОЗИЧЛИВОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Кондратюк О. С. Виконавчий комітет Заводської районної у м.Дніпродзержинську ради

СІМЕЙНІ ФОРМИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ, ЯК ПРІОРИТЕТНІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНОГО СИРІЦТВА

Коростелін М. О. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ЗМІСТ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТОВАРОЗНАВСТВА ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Огірко О. В. Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького

СІМ'Я ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Стадник О. Г. Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

ПОНЯТТЯ ПРО ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ

Тимошук О. С. Рівненський державний гуманітарний університет

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Чабан О. М. Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

ЗНАЧЕННЯ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ, ПСИХОЛОГІЧНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

**Секція «Історія педагогіки та освіти»
Секция «История педагогики и образования»**

Акатріні В. М. Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ (1940-1941 РР.)

Білоконь Г. А. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

РОЗВИТОК ПРИВАТНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА УКРАЇНІ В КІНЦІ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ

Бондар Т. І. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ВИНЯТКОВІ ДІТИ» У ПЕДАГОГІЦІ СІЛА

Гудов Д. С. Белгородский государственнй национальнй исследовательский университет

ЖИЗНЕННЙ ПУТЬ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕННЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Ш. А. АМОНАШВИЛИ

Добровольська В. А. Херсонська державна морська академія
ПІДРУЧНИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Дубчак Л. М. Інститут кримінально-виконавчої СЛУЖБИ
СТАНОВЛЕННЯ ресоціалізаційної педагогіки в Польщі

Коваль Л. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО В ПЕРЕМИШЛІ ЗА РАДЯНСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ В 1939-1941 РР.

**ПРИДНІПРОВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАН УКРАЇНИ І МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

МАТЕРІАЛИ

**Кіровоградської сесії
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«Придніпровські соціально-гуманітарні читання»**

(16 травня 2014 р.)

ЧАСТИНА III

Рецензенти:

д |» політ, наук, проф. Шепелев М. А.
 А |> фі/іос. наук, проф. Шевцов С. В.

Друкується за рішенням Вченої ради
 фнм мьп ц (уиіільних наук і міжнародних відносин
 ДНУ ім. Олесь Гончара
 (І Протокол N0 11 від 15 травня 2014 р.)

Редакційна колегія:

н |' фі»... куй. проф. Токовенко О. С. (науковий редактор), д-р
 І і »р туй, Проф. Городяненко В. Г., д-р політ, наук, доц. Тупиця
 *» 'І д р фіЯік . наук, проф. Осетрова О. О., к. політ, наук, доц. Па-
 тріот П, І. (ІДИ. секретар).

II 1? Придіїіпріюіські соціально-гуманітарні читання. Матер.
III Шурь наук, конфер. з міжнар. участю, (м. Кіровоград, 16
 і глини ,!014 р.): у 3-х частинах. - Д.: ТОВ «Інновація», 2014. -
 Ч, 3, - 214 с.

• Чі.нку щінніші м.ігрі.іпі Кіровоградської сесії II Всеукраїнської науково-
 іц<«*иіііпн *Іг>фгїсіііі і міжнародною участю «Придніпровські соціально-
 *У»Іяи*і(іі чіпанім», яка відбулася 16 травня 2014 р. Коло обговорених проблем:
 • шуки н країні та світі, зовнішня політика України та міжнародні
 «і»іч. ним, і... інший ф ш о. офії та культурологія, проблеми та перспективи
 н(>рпгм.п імурн * Ук>аіні. соціологія та соціальна робота, регіонознавство та

Дії» <иу<ііііі!»! ти. інідлічй миших навчальних закладів, а також аспірантів і

•• ній (ічіі.іііі ІІИ іумапігарних факультетів.

»І щ,и Й#7І »7-3

УДК 009(51)

ББК 6/8я52

III Дніпропетровський національний університет
 імені (»/нчя Гончара. 2014

© Б'ч'іітірндький державний педагогічний
 уїм», рі ітет імені Володимира Виннпченка, 2014
 Л Придніпровський науковий центр, 2014

*• іі...м і і і авторці

ЗМІСТ

Секція «Сучасна освіта: методологія, теорія і практика»
Секція «Современное образование: методологи, теория и практика»*

Іах і іярона Х. Ш.	Рівні методологічного знання в педагогіці вищої школи	7
І>ущ.пінська О. І.	Життєвий успіх як цінність у студентській молоді України в умовах розбудови інформаційного суспільства	9
Іолощук Н. В.	Розвиток ідеї вільного виховання молодшого школяра на сучасному етапі	12
Дсхтярук В. С., Поліщук Г. П.	Компоненти творчої діяльності учнів під час навчання правознавства	15
Ковальчук І. М.	Розвиток технологічної культури вчителя у ігісліаііпломній освіті	18
Ланриненко С. О.	Освітньо-культурні цінності як фактор формування громадянського суспільства	20
Литвинов О. М., Каложна В. Ю.	Ракурс сучасної соціально-політичної реальності «історія - церква - освіта» як зіткнення історичних парадигм розвитку культури в Україні	22
Мг і і.ник Н. І.	Вимоги до професійної компетентності педагогів дошкільної освіти в країнах Західної Європи	26
Осіпом Т. Ю.	Діалог як спосіб формування професійної позиції педагога-наставника	29
І Іотісіко М. А.	Деякі підходи формування креативності майбутніх учителів-філологів	32
І Іотураева Л. В.	Страноведческий потенциал изучения лингвистических реалий	35
(кибицкий З. Г.	Построение методической системы обучения гуманитарным дисциплинам	37
Скоромна М. В.	Критерії та показники рівнів сформованості культури г очуттів майбутніх учителів	40
Тодріна І. В., < вісш СС.	Організація самостійної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін	43
Три«гна О. С.	Сущность и значение методов ооучения в ходе учебного процесса	46
ГруХяКСНКО І	Інформаційна та комунікаційна компетентність педагогів як необхідна умова впровадження нових стандартів освіти	49
Цнііко В. В.	Фахова компетентність майбутніх фахівців технічного напрямку як чинник нової освітньої парадигми	51
Пуміная О. ІІ	І Іейродидактика о «дигитальном безумии»	34

< «НЦШ • • П Орім І методика навчання і виховання»	
і #»Ц«« *%цщш* м методики обученія и воспитанія»	
і Ю Г і і і о і н ж і	горетичних основ змісту середньої освіти як гіді руїн я для виховання особистості у вітчизняній ШЦІЙ о і і ді у першому двадцятиріччі ХХ століття 56
	Г Предмпно язъконое интегрированное обучение в ш і і, ч і є обучения РКИ в техническихвузах 59
ім.*-»,», П П >	(Інцігімні педагогічна робота в інклюзивній школі 62
> ч ч і м і А; М	Особливості і умови виховання доброзичливості молодших школярів 64
...»»«ни*» О Д І	Сімейні форми виховання дітей, як пріоритетні шляхи вирішення проблем соціального сиріцтва 66
< П Ч < П и	Сім'я як середовище духовно-морального виховання 70
< М Д П Н к <» І	І її м'ягтя про засоби навчання географії 73
'Нимщуйі «» С	Методичні підходи до навчання охорони праці майбутніх вчителів технологій 75
	Значення писемного мовлення при вивченні іноземної мови 78
	Пилів соціально-економічних, психолога-пкдагопчних чинників на забезпечення здорового способу життя в студентському середовищі 81
Секція «Історія педагогіки та освіти»	
с '«-юний «Історія педагогіки и образования»	
ШлпШШБ Г А.	Розвиток приватних вищих навчальних закладів на Україні в кінці ХІХ - початку ХХ століть 84
Іймцвр Т, І	Сутність поняття «виняткові діти» у педагогіці США 86
і ц,,« П <	Щтитаий путь и основне направлення дсятельности П. А. Амонашвили 89
ії л. ч и»»н«ІА. ПІ А,	І Підручники початкової школи Півдня України другої нош шини ХІХ «початку ХХ століття 91
	(і «жишения ресоціалізацшної педагогіки в Польщі 94
Ц і м я б П	Україні і.кс шкільництво в Перемишлі за радянської оі уиаци в 1939-1941 рр. 97
»,»,»»«О... Л І	Ні.<оіішя особистості в контексті вітчизняних парадигм і концепцій ХХ століття 100
	П, і...чії особливості в процесі виховання «нішіородних дівиць» 103
і вціл Ф І унифія та релігієзнавство»	
і . ми '* • Ф і і шчіфія и религиоведение»	

Ай гоп С. Ш.	Концепции философии истории Дж. Коллингвуда и историческая антропология 105
Бежнар Г. П.	Рецепція нігілістичного світогляду Ф. Ніцше у творчій спадщині В. Винниченка 107
Шжисопитова Н.І., Ель Гуессаб Карім	Компаративний аналіз світогляду тюркської та перської соціальності 110
Борисова Ю. В., Асіченко Є. П.	Релігійність молоді і цінності соціальної інтеграції 112
Вриіхшадикий М.М.	До питання співвідношення пагіфакторної та монофакторної концепцій чинників розвитку суспільства 113
Валкевич О.	Релігійні спільноти як зброя: святині й символи 116
Поіцгнко В. Ю.	Феномен еволюційної епістемології 118
Грекова В. С.	Компаративний аналіз творчості у соціально-філософському та гуманітарному знанні 119
Грудинина О. С.	Христианство как исторический феномен зарождения европейской религиозной культуры по материалам Зосима 122
Дедуїнев В. В.	Проблема распределения благ в информационном обществе 125
Дичковська О. Я.	Вплив візантизму на українську теологію та філософію 128
Домиич С П.	Семантическая модель язъковых практик в межкультурном взаимодействии: философский аспект 130
Дрогунов С. В.	Псінятие истинї в экзистенциализме и прагматизме: опыі концептуального анализа 132
Закирова Т. В.	К содержанию понятия «социальная имитация» 136
И і на гов А. В.	Роль восприятия, памяти и фантазии в феноменологической парадигме 139
Игиатов А. В.	Единство сознания в классическом трансцендентализме и феноменологии 141
Коаачснко Н. П.	Формування термінології в сучасній українській філософії 144
Корунягиик И. В.	Проблема свободы в концепции Ханнї Арендт 147
'(енських О. Б.	Проблеми міжкультурної комунікації у філософському аспекті 149
/ії пчгкиои Д. А.	Синтаксис в изобразительном искусстве 151
Мудрак В. І.	Коеволюційний контекст структурування змісту гуманітарної освіти у вищих навчальних закладах 155
Му«*р Й. І.	Алексіс Токвіль як теоретик демократії 156

Придніпровські соціально-гуманітарні науки

лише цілям засвоєння мовного матеріалу, а і допомагає вдосконалити читання та усного мовлення

Думка про використання однієї форми мовлення для розвитку не нова у методичній літературі. Недооцінювання ролі письма, писемного мовлення у навчанні іноземних мов негативно впливає на весь навчальний процес. Відомо, що у 90 % людей зоровий канал сприйняття інформації декілька разів сильніший у порівнянні зі слуховим. Це дає підставу припущення, що обсяг і міцність засвоєного матеріалу, вилученого зоровим каналом зв'язку, будуть значно вищими.

Недостатня увага до письма, письмових вправ у навчанні іноземних мов, виконання яких пов'язане з діяльністю більшого, в порівнянні з мовленням, числа аналізаторів, веде до збіднення навчального процесу швидкого забування, до втрати умінь та навичок, здобутих значним зусиллям

Усне й писемне мовлення розглядається лінгвістами, як дві комунікації, які мають у своїй основі загальні базові моделі, загальний зміст і дещо різні плани його вираження [6]. Певна річ, що при володінні іноземною мовою не може бути повноцінним, якщо воно не включає обидві основні форми комунікації в тісному взаємозв'язку. Писемне мовлення має багато якостей, необхідних для усного мовлення. Воно потребує в досконалішому обдумуванні, бо повинно забезпечити вищу правильності, ясності, чіткості викладу думки, тому що воно ізольоване від співрозмовника, від ситуації спілкування. Перед ним чіткіше поставлено вимога бути обґрунтованим, логічним та доказовим. При оволодінні особливостями письма, студент (учень) переносить у її мірі на усну мову, від чого остання стає досконалішою, а сам студент відчуває себе впевненіше.

Отже, письмо - це складне мовленнєве вміння, яке дозволяє за допомогою системи графічних знаків забезпечити спілкування людей. Воно виступає продуктивним видом діяльності, який дає змогу записувати повідомлення для передачі іншим. Важливою функцією письма на заняттях з іноземної мови є те, що воно на всіх етапах служить засобом контролю.

Враховуючи результати дослідження, проведеного нами з іноземними студентами, а також опрацьовані нами матеріали на цю тему, ми стверджуємо, що роль писемного мовлення при вивченні іноземної мови має надзвичайно важливе значення для навчання. На це варто звернути увагу викладачам під час проведення занять. Звичайно, потрібно поєднати аудіювання, читання, усне мовлення, письмо. Але при цьому на письмону нашу думку, варто звертати особливу увагу.

Література:

1. Бугайчук О.В. Сучасні технології в навчанні писемного іноземного мовлення студентів // Наука і освіта. - Одеса, 2001. - № 1. - С. 104
2. Глазунова Т.В. Види письмових висловлювань як об'єкт навчання // ІМ 1997. - № 1. - С. 61-62.
3. Калініна Л.В., Самойлжєвич І.В. Навчання творчого письма іноземною мовою у старших класах середньої школи // ІМ. - 1996. - № 1. - С. 9-10.
4. Леонтьєв А.А. Общая методика обучения иностранным языкам Высшая школа, 1991.
5. Мильруд Р.П. Методика обучения иносземной письменной речи // ИДН

Секція «Теорія і методика навчання і виховання»

вті, №2. с.5 - 11.

1. Мусинская Е.В. Обучение письму// Общая методика иностранных языков. Хрестоматия - М.: Рудо. яз.1991. с. 261 - 270. ИЯШ - 1991р. № 1,с.60-64.
2. Николаева С.К. Методика обучения иностранным языкам в средних общеобразовательных школах. - К.:Ленвіт, 1999 - С-212.
3. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранному языку в средней школе. - М.: Просвещение, 1991. - 287с.

Швец Н. А.

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Для забезпечення потреби студентів ВНЗ у здоровому способі життя шоначне місце *сип*, відзначити соціально-економічним та психолого-педагогічним чинником. Спроби виявити чинники здоров'я й здорового способу життя з'явилися ще в часи Гіппократа. Він особливо підкреслював вплив способу життя й ролі зовнішнього середовища в етіологічних захворюваннях. У творі «Про повітря, воду й місцевість» він стверджував, що більшість хвороб залежить від дій, вчинків, думок людини, умов її життя й природних чинників.

На думку російського науковця Ю. Лисицина, здоров'я людини залежить від способу життя (50-54%) та від рівня виховання, усіх проявів індивідуальності, сформованими цінностями орієнтації особистості. Їїступну позицію займають «біологія людини, генетичні чинники» (16-18%). Не менш важливим чинником ризику є «зовнішнє середовище і кліматологічні умови». Цей чинник займає третю позицію (15-18%), а функціонування системи охорони здоров'я складає 8-10% і займає четверте місце в рейтингові «чинників ризику».

Однак серед чинників, що впливають на здоров'я молодої людини, істотно виокремлюють такі: соціальні, фізичні, навчально-професійні, інтелектуальні, емоційні й духовні.

Соціальні чинники. Люди - істоти суспільні, і соціальна структура будь-якого суспільства значно впливає на здоров'я й благополуччя нації. Рівень здоров'я, а отже, і благополуччя може бути високим тоді, коли особа має можливість для самореалізації і їй гарантовані гарні житлові умови, можливості для навчання й медичне обслуговування. Рівень впливу медичного обслуговування на здоров'я людини становить 10 %. Фізичні чинники. Найбільш важливі серед них - спадковість, стан навколишнього середовища і якість їжі. Інтелектуальні чинники. Не можна вести здоровий спосіб життя, не знаючи, що це таке. І хоча знання саме по собі не спонукає до правильного поведінки, знайомство із принципами здорового способу життя допомагає людині зробити правильний вибір. Педагогічні чинники. Стресова тактика авторитарної педагогіки, інтенсифікація навчального процесу, збільшення темпу й обсягу навчального навантаження, невідповідність технологій навчання віковим особливостям молоді, «збереження елементарних гігієнічних вимог до організації навчального

процесу негативно впливає на здоров'я студентів. Навчально-професійні чинники. Навчання та праця можуть впливати на благополуччя людини. Навчання, що приносить задоволення, дає змогу молодій людині самореалізуватися, зміцнити почуття власної гідності, забезпечити соціальні й матеріальні гарантії. Навчання та робота у невідповідній молоді сфері можуть стати джерелом стресу, депресії, занепаду в роки навчання, що є шкідливим для всього організму.

Емоційні чинники. Незважаючи на певну генетичну детермінацію; особистіших якостей, людина самостійно долати життєві труднощі. Певні установки сприяють досягненню благополуччя. Головне серед них - усвідомлення необхідності управляти своїм життям (не розраховувати при цьому на повний контроль усіх життєвих обставин), зберегти позитивного погляду на життя й зміцнення здоров'я. Духовні чинники важливо складовою здоров'я й благополуччя особистості. Це розуміння здоров'я як здатності до творення добра, самовдосконалення, милосердя й безкорисливої взаємодопомоги. Це й створення установки на здоровий спосіб життя.

Досліджуючи чинники забезпечення здорового способу життя зауважимо, що у студентському віці вони проявляються якраз через те, що студентський вік - це сензитивний період для розвитку основних соціогенних потенцій людини. К. Виготський, розглядаючи його як «вік від 18 до 25 років, що становить швидше початкову ланку ланцюзі дорослого віку..... [3, с. 21]. Вища освіта впливає на психіку людини, розвиток її особистості. За час навчання у ВНЗ, при наявності сприятливих умов у студентів відбувається розвиток усіх рівнів ПСИХІКИ. Вони визначаються спрямованістю розуму людини, тобто формують мислення, який характеризує професійну спрямованість особистості, успішного навчання у вищій школі необхідний високий рівень загальної інтелектуального розвитку, зокрема сприйняття, пам'яті, мислення, уваги. При масовому переході на багаторівневу структуру підготовки студентів для досягнення високого рівня науково-практичної підготовки студентів необхідно вирішити три головні проблеми: забезпечити можливість отримання студентами глибоких фундаментальних знань, змінити структуру організації навчальної діяльності з тим, щоб підвищити якість навчання, розвиток творчих здібностей студентів та зберегти і зміцнити їх здоров'я!

Великий вплив на забезпечення потреби студентів у здоровому способі життя слід відвести викладачеві, адже саме викладач повинен уміти володіти основами здорового способу життя; аналізувати педагогічну ситуацію в умовах педагогічного оздоровлення; встановлювати контакт зі студентським колективом; спостерігати й інтерпретувати вербальну та невербальну поведінку; моделювати систему взаємовідносин в умовах педагогіки оздоровлення; особистим прикладом вчити молоде покоління турбуватися про власне здоров'я і здоров'я близьких людей [1, с. 98].

Педагог О. Кабаян у своїх дослідженнях стверджує, що до основних чинників, які формують систему понять про «здоровий спосіб життя» відносять такі елементи: екологічні (якість життя), культурні (культура поведінки («стиль життя»), анатомо-фізіологічні («стандарт життя»)

Ці чинники органічно вбудовані в систему по лінії: людина - природа - суспільство - культура, а ділення та формування таких чинників дає змогу наблизити студентів до усвідомлення здорового способу життя як найбільш доступного. Продуктивним методом зміцнення здоров'я людини, забезпечення її життєдіяльності. Дослідник виділяє 8 основних компонентів життєдіяльності людини, виконання яких сприяє збереженню і зміцненню здоров'я. На його думку, «стиль життя» має найбільший вплив на забезпечення способу життя, з чим ми теж погоджуємось [2, с.30]. Аналізуючи чинники, що впливають на забезпечення потреби студентів у здоровому способі життя доречно їх класифікувати за двома критеріями, а саме: спонукальні і перешкоджальні, які представляли на рисунку 1.1.

СПОНУКАЛЬНІ

- » пропаганда збереження здорового способу життя через засоби масової інформації
- » створення програм та практичних заходів про склад здорового способу життя
- » організація навчальної діяльності студентів ВНЗ, спрямованої на отримання отриманих знань про здоровий спосіб життя у повсякденному житті
- » індивідуально-диференційований підхід до кожного студента
- » рівень професійної майстерності викладачів ВНЗ з реалізації здоров'язбережувальних технологій
- » власний приклад викладачів з життя здорового способу життя
- » бажання бути красивим.

ПЕРЕШКОДЖАЛЬНІ

- рівень матеріального добробуту сім'ї студентів і традиції
- побутові умови життя
- наявність шкідливих звичок, що характеризують спосіб життя і поведінку студентів
- думка референтної групи
- недостатній розвиток волі студентів
- нерозуміння значення здорового способу життя
- нестача вільного часу
- лінощі

Узагальнюючи, зазначимо, що благополуччя й здоров'я молоді людини залежить від низки чинників, зокрема: соціально-економічних (матеріальне благополуччя, побутові умови, умови праці, міграція, урбанізація населення, соціальний стан, медична допомога) та психолого-педагогічних, які включають особисту мотивацію, спрямованість поведінки, стереотипи мислення і свідомості, адаптаційні якості, поведінку, стреси, депресії, рівень освіти та виховання, нерациональний режим праці. Велике значення при забезпеченні здорового способу життя молоді має мотивація студента, його цінності, установка та педагог.

Література:

1. Вашенко О. Здоров'язберігаючі технології: сутнісна характеристика / О. Міщенко, С. Свириденко // Здоров'язберігаючі технології в навчальному закладі. - К. Шкільний світ, 2009. - 128 с.
2. Кабаян О. С. Формирование здорового образа жизни как компонента физической культуры школьников на основе интеграции содержания учебных дисциплин и здоровьесберегающих технологий // Автореферат диссертации на соискание ученого степеня кандидата педагогических наук Кабаян, Ольга Сергеевна / Кабаян О. С. - Майкоп, 2001. - 178 с.

3. Коваль В. О. Особливості валеологічної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах.: автореф. дис. Отрим. счен. степ. канд. і наук : 13.00.01 «Загальна педагогіка, історія педагогіки» / В. О. Коваль. *Щ* 2007. - 22 с.

4. Концепція гуманітарного розвитку України на період до 2020 року (проект) НАНУ, 2012, - Режим доступу: // pi-r.gov.ua/itadei/zioieiz/konsercia.2.pit/i

5. Основні напрямки роботи по формуванню здорового об'єкту життя / Н. Ф. Борисенко, В. О. Мовчанюк, Л. Е. Меламент, Г. В. Рудь // *Враче* дело. - 2002. - № 5-6. - С. 181.

Секція «Історія педагогіки та освіти»
Секція «Історія педагогіки та освіти»

Білоконь Г. А.

РОЗВИТОК ПРИВАТНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І НА УКРАЇНІ В КІНЦІ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ

На сьогодні система освіти в приватних вищих навчальних закладах проходить етап оновлення, активних пошуків та розв'язання завдань, які ставить сучасне суспільство.

Стан вищої освіти в Україні на межі століть був вкрай незадовільним. На початку ХХ століття усі вищі навчальні заклади зосереджувалися в Києві, Харкові, Одесі й Катеринославі [3, с. 134].

Вища школа України у різні періоди своєї роботи керувалася відповідними Статутами 1863 та 1884 року. Статутами визначалася структура закладу, права та обов'язки професорсько-викладацького складу й студентів, функції рад і правління навчальних закладів тощо.

Так, наприклад, автори навчального посібника «Історія педагогіки та освіти в Україні» говорять про Статут 1863 р., наголошуючи на тому, що цей документ надає деяку автономність університетам: «рада закладу має право призначати ректора, проректора і професорів, присвоювати вчені звання викладачів, відкривати нові кафедри» [3, с. 134]. У 1884 році видається редакційний статут університетський статут, за яким вищі школи втрачають свою автономність!

Тривалий час діяльність приватних навчальних закладів залишалася без уваги дослідників. Це пов'язано із тим, що більшу увагу було зосереджено на державних закладах.

Так, наприклад, дослідження з аналізу приватної ініціативи освіти пов'язані з такими прізвищами, як: Я. Абрамов, Д. Багалій, В. Вахтанг, П. Георгієвський, С. Готель, Є. Красносельський, А. Окольський, О. Пружанський, Ф. Уманець, В. Чарнолуцький та інші [2].

Участь українських товариств у поширенні грамотності є предметом дослідження О. Борейко, Л. Ваховського, М. Євтуха, С. Золотухіної, Т. Коломієць, О. Микитюка, Н. Побірченко, О. Попової, О. Сухомлинської.

Окремі аспекти приватного шкільництва й добровільної діяльності вітчизняних меценатів відображено в працях сучасних дослідників історії України: О. Півоварова, Т. Сухенко, О. Доніка, В. Ковалишин

Смольницької.

Ці науковці, як: В. Корнієнко, А. Нарадья, С. Поляруша, Н. Сейко у своїх дослідженнях зосереджують увагу на благодійній діяльності представників різних соціальних верств дореволюційної України [2].

С. Гончаренка в «Українському педагогічному словнику» поняття «Матні навчальні заклади» визначається - загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, які належать приватним особам, благодійним, освітнім, релігійним та іншим організаціям [1, с. 269].

Друга половина ХІХ століття характеризується новими явищами в українській освіті. Скасування кріпосного права, загострення суперечностей, зростання селянських заворушень, розвиток Віталізму, революційно-демократичний рух. В Україні проводяться різні реформи, робляться перші кроки щодо заміни станової школи на класовою, розвивається діяльність земств [3, с. 130]. Цей процес також характеризується значним розвитком в промисловості та торгівлі, де домінує господарстві капіталістичних відносин; стрімко розвивається сільське господарство, торгівля, які вимагають спеціально підготовлених кадрів з певних галузей знань. Відсутність достатньої кількості спеціальних кадрів з окремих спеціальностей сприяла появі та розвитку нових типів навчальних закладів [5], зокрема, приватних навчальних закладів, які були підпорядковані Міністерству народної освіти, Міністерству торгівлі та промисловості тощо. На ниві політичних і економічних перетворень у суспільстві, головною функцією навчальних закладів була підготовка кваліфікованих фахівців з новими спеціальностями, пом'якшити соціальні проблеми, а також ліквідувати пережитки феодальної системи вищої освіти [6].

Відкриття приватних навчальних закладів освіти в другій половині ХІХ століття відбувалося під контролем Міністерства народної освіти згідно з Положенням про приватні навчальні заклади, затвердженими у 1868 році. За цим Положенням мета відкриття приватного закладу вимагає згоди Міністерства та допозви уряду в галузі народної освіти [4, с. 14].

Важким чинником, незважаючи на те, що державна вища школа завжди надавала кількість студентів, висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом, матеріально-технічним забезпеченням, здобутками, розвитком внутрішньовузівської науки тощо, поява та діяльність приватних навчальних закладів все ж розв'язувала низку проблем: відсутність доступу до вищої освіти вихідців з непривілейованих станов, відсутність грошей, які раніше були позбавлені можливості здобувати освіту тощо.

Література:

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. - К.: Радянська думка. - 1997. - 376 с.

2. Друганова О.М. Розвиток приватної ініціативи в освіті України (кінець ХІХ - початок ХХ століття): Дис... д-ра наук: 13.00.01 - Х. 2008.

3. Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття): навч.-метод. посіб. / за ред. О.В. Сухомлинської, Л. Курило; авт. кол. О.В. Сухомлинська, В.С. Курило, Н.П. Дічек, Л.Д. Березівська, Т.В. Побірченко, Н.Б. Антоненко, Л.С. Бондар, Т.В. Філімонова, М.Я. Антоненко, О.М. Шевчук. - Луганськ: Вид-во Дз «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010.